Harjoitusohjeet: Luopuminen

Harjoituksen tarkoitus

Opettaa koira luopumaan sitä kiinnostavista esineistä.

Johdanto

Luopumisharjoittelussa on kyse koiran itsehillinnän kasvattamisesta. Luopumisen taito on yksittäisenä taitona kenties tärkein pohjataito koiran kanssa elämiseen ja harjoitteluun. Jotta koira ylipäätään voi harjoitustilanteissa keskittyä itse tehtävään pelkän herkun tai lelun tavoittelun sijaan, sen tulee ensin osata luopua palkkioista ja lähellä olevista houkutuksista. Samaa taitoa tarvitaan myös mm. hyvän hihnakäytöksen, onnistuneiden ohitusten, lupasanan odottamisen, paikallaolon ja yksinolon kanssa.

Alkuharjoittelu: tarvitset naksuttimen ja reilusti maistuvia palkkioita tai lempilelun koiralle. Jos harjoittelet ulkona, pidä koira kytkettynä. Aloita harjoittelu aina rauhallisessa sisätilassa, vaikkapa olohuoneessa.

1. Luopumisen opettelua

Ota naksutin toiseen käteen ja piilota koiran nähden herkkuja tai lelu toiseen käteen. Tarjoa suljettu palkkiokäsi koiran eteen. Koira saa yrittää tavoitella palkkiota kädestä, mutta se saa palkkion lopulta itselleen vain luopumalla. Kun koira hetkenkin malttaa mielensä, pitää tassut ja suun irti palkkiokädestä ja on sekunninkin hiljaa aloillaan, naksauta ja tarjoa palkkio kädestä koiralle. Tarvittaessa laita hanska käden suojaksi. Älä sano koiralle mitään, anna koiran tavoitella houkuttavaa palkkiokättä vapaasti. Koiran tulee itse oivaltaa, kuinka se saa luopumisen kautta palkkion kädestä.

Kättä kovasti tavoitteleva koira on merkki motivoituneesta koirasta. Jos koiraa ei kiinnosta kädessä oleva herkku tai lelu, vaihda palkkion laatua paremmaksi, siirry helpompaan harjoituspaikkaan tai koeta hetken päästä uudelleen. Palkkio ei voi olla liian hyvä!

© PI Ventures Oy, 2019, kaikki oikeudet pidetään

Toista ensimmäistä harjoitusta useita toistoja (esim. 5-15 kertaa), kunnes koira oivaltaa kerta kerralta nopeamman palkkiokädestä irrottautumisen.

2. Kontakti mukaan luopumiseen

Toista muuten sama harjoitus, mutta lisää harjoitukseen vaatimusta odottamalla koiralta katsekontakti omistajaan. Ota naksutin toiseen käteen, piilota palkkio toiseen käteen. Tarjoa taas suljettu palkkiokäsi koiran eteen ja odota, että koira sekä irrottautuu kädestä, että kääntyy kysymään ohjeita omistajan suunnasta. Pieninkin vilkaisu omistajaan riittää, alkuun katseen ei tarvitse olla suora katsekontakti omistajan silmiin. Naksauta pienikin koiran vilkaisu sinua kohti tai katsekontakti ja tarjoa kädestä palkkio koiralle.

Toista harjoitusta useita kertoja (esim. 5-15 kertaa), kunnes koira oivaltaa tarjota kerta kerralta vahvempaa kontaktia sinuun luopumisharjoituksen yhteydessä.

3. Nimeä luopuminen

Nimeä luopuminen halutulla sanalla (esim. "jätä" tai "irti") luopumisen hetkellä eli sano luopumisvihje tehtävän päälle juuri sillä hetkellä, kun koira jo tarjoaa oikeaa asiaa. Näin liität nopeasti koiran osaamaan asiaan vihjesanan. Toista tähän tapaan uutta sanaa jo opitun tehtävän päälle 30-50 toiston aikana eri harjoituskerroilla. Tämän jälkeen koira on liittänyt halutun sanan oikeaan tehtävään ja voit alkaa aikaistaa sanaa eli käyttää vihjettä.

Testaa toimiiko vihje: sano ensin luopumisvihje ja tuo sitten palkkiokäsi näkyviin. Jos koira pysyy vihjeen jälkeen irti kädestä tai irrottautuu siitä hyvin nopeasti, koira on ymmärtänyt vihjeen merkityksen. Jos vihje ei vaikuta toimivan, palaa edelliseen vaiheeseen nimeämään uutta vihjettä tehtävän päälle seuraavat 20 toistoa ja testaa taas myöhemmin vihjeen toimivuus uudelleen.

3. Lisää haastetta harjoitteluun

Pidä edelleen harjoittelun perusta samana: tuo koiralle tarjolle palkkio houkutukseksi, naksauta hyvä luopuminen palkkiokädestä tai kontakti sinua kohti ja palkitse luopuminen. Voit varioida harjoitusta vaikeuttamalla esim. A) palkkio- eli houkutuskäden korkeutta (koiran kuonokorkeudelta asteittain kohti lattiaa tai ylemmäs) B) lisäämällä houkutuskäteen liikettä (ensin luopumista hyvin hitaasti liikkuvasta houkutuskädestä, asteittain nopeammin liikkuva käsi), C) avaamalla palkkiokättä niin, että koira näkee houkutuksen selvästi (avaa suljettua kättä ja sulje käsi aina jos koira yrittää napata näkyviin ilmestyvän palkkion, kunnes koira osaa tarjota kontaktia, vaikka herkku tai lelu näkyykin kämmenellä) tai D) tiputtamalla houkutuksen pois kädestä lattialle (aseta houkutus koiran nähden rauhallisesti lattialle ja peitä houkutus kädellä/jalalla jos koira yrittää napata houkutuksen lattialta, kunnes koira osaa tarjota kontaktia, vaikka houkutus on lattialla pois kädestä).

Naksauta aina oikean suuntainen toiminta ja palkitse koira naksautuksen jälkeen. Jokainen naksautus palkitaan, vaikka välillä joku naksautus vahingossa osuisikin väärään hetkeen. Tavoitteena on, että koira osaa luopua sekä oma-aloitteisesti sekä vihjeestä.

© PI Ventures Oy, 2019, kaikki oikeudet pidetään

4. Houkutus ja palkkio erilleen toisistaan

Toista samaan tapaan luopumista palkkiokädestä tai lattialla olevasta houkutuksesta, mutta palkkio tuleekin nyt toisaalta. Älä tarjoa valmiiksi kädessä tai lattialla olevaa houkutusta enää koiralle, vaan palkkio tulee taskun kautta erikseen. Naksauta edelleen tuttuun tapaan luopumisen hetki, vie houkutuskäsi taskuun ja tarjoa taskusta toinen herkku palkkioksi. Harjoitus opettaa koiralle lisää malttia ja palkkion odottamista naksautuksen jälkeen. Tavoitteena on, että koira osaa naksautuksen jälkeen odottaa palkkion tarjoilua taskusta eikä pyri heti nappaamaan houkutuksena ollutta herkkua tai lelua.

Jotta "luopumalla saat"-idea vahvistuu koiralle vahvaksi, taskusta tuleva palkkio voi olla parempaa laatua kuin houkutuksena oleva herkku tai lelu. Luopumisen jälkeen omistajalta tuleva palkkio saa olla paras mahdollinen herkkupala tai leikkihetki.

5. Luopumisharjoittelun "lopputesti"

Vie valmiiksi eri huoneeseen tai ulos sopivaan paikkaan jokin houkutus koiralle, kuten koiran lempilelu tai houkuttavaa ruokaa. Hae sitten koira mukaan harjoitukseen. Pidä koira kytkettynä ja lähesty rauhallisesti houkutusta. Kun koira huomaa houkutuksen pysähtyykö tai kääntyykö se pois luopumaan oma-aloitteisesti? Jos luopui niin mahtavaa! Jos koira pyrkii voimakkaasti houkutusta kohti, voit jäädä pienen välimatkan päähän vahvistamaan koiran oma-aloitteisia luopumisia sekä luopumisvihjeestä tapahtuvia luopumisia. Lopputestin tavoitteena on, että pääsette yllättävän, mutta lavastetun houkutuksen ohi siten, että koira pystyy myös luopumaan kohteesta.

© PI Ventures Oy, 2019, kaikki oikeudet pidetään